

NHỮNG DÒNG SÔNG QUÊ HƯƠNG

Nắng đã trở nên ấm áp từ mấy tuần nay.

Nắng đi lên đi xuống mỗi ngày trên ngọn đồi nhỏ trước nhà ông bà Hai, chỗ cư ngụ này từ khi sang định cư đến nay ông bà Hai vẫn không muốn dọn đi nơi nào khác nữa.

Mỗi sáng, ông Hai đều mở rộng cánh cửa sổ to lớn ngay phòng khách để đón ánh nắng tươi mát vào nhà rồi đứng hít thở không khí trong lành của buổi ban mai. Nhìn nắng chăm chú ghim vào da bàn tay đã đầy vết nám đồi mồi, lấm tẩm nâu, lấm tẩm đen ...ông thì thầm...

„Nắng ở đây sao mà giống nắng ở quê tôi quá chừng chừng.“

Quê của ông?

Ông sinh ra từ cái miệt Mỹ Tho xa ăm ắp nào đó mà mỗi lần nghe ông kể chuyện xưa bà Hai vẫn cứ phải gật gù...

Ừ! Thì nghe ông kể hoài về cái xứ sở của ông mà tôi nào có biết nó ở đâu? Ở đâu có mấy nhánh sông dài chảy ra biển rộng?

Quê của ông? Nơi bà Hai chưa có dịp ghé tới là đã bỏ quê hương xứ sở chạy tuốt ra xứ người. Ở đây, mỗi lần nghe được bài hát nào nhắc đến dòng sông là y như rằng ông Hai chép miệng giống như dòng sông quê tui hồi ở bên nhà....

Riết rồi bà Hai cùng đám nhỏ cũng quen thuộc, bà hay nói với đám con:

„Tụi con coi đó, cái bài hát này ở xứ bắc xa xôi, xa lắm mà ba tụi con cũng nói giống xứ của ba con. Giống chỗ ông sinh ra rồi lớn lên!“

Nghe hoài đám nhỏ cũng một câu thông như xuống vọng cổ của kếp Minh Vương hồi xưa mà bà Hai mê như ...chết:

„Mấy con sông ở Việt Nam, sông nào cũng như sông đó mà má!“

Ông Hai cười bồi thêm:

Nghe nè...

„Chàng từ miền nước sông Hồng,

Tìm vào gặp em Cửu Long,

Có nắng ấm trôi trên sông,

Có mái tranh xuôi dòng vàngười em Cửu Long...“

Hay:

„Quê hương tôi,

Có con sông đào xinh xắn,

nước tuôn trên đồng ruộng vẫn...“

Còn nữa:

„Cửu Long Giang, gió về ôm ấp đất hoang,

thiết tha như chín con rồng, ôm chặt đứa con...“

thấy hồng bà!

Bà Hai gật gù đúng quá chừng chừng mà. Sông nào cũng sông. Biển nào cũng biển...

Sông biển đi vào đời sống con người từ khi sinh ra rồi lớn lên.

Ông Hai sinh ra từ nơi đó. Nơi có con sông nho nhỏ, dòng nước trôi nhẹ nhàng êm ả. Thời niên thiếu ông đã từng nhiều lần đi ngang qua những nhánh sông này.

Con sông nào ông kể lại, cũng là những con tôm bạc lấp lánh, con cá đồng tươi ngọt hết sức là ngọt khi nướng trui hay luộc sơ rồi quán với bánh trắng kèm bên cạnh một rổ rau tươi mới hái từ vườn mang vào.

Đêm đêm ngồi nghe tiếng hát êm êm của các cô thiếu nữ, ngắm ánh trăng chiếu sáng rộ xuống thôn xóm êm đềm. Đâu đây còn có tiếng ồn ào huyền ảo của đám trai làng xong việc đồng áng hay kéo lưới về dành vài ba con mực tươi óng, luộc rồi ngồi nhâm nhi....

Lớn lên chút xíu, ông muốn đi lập nghiệp, ông muốn tỏ rạng cái chí trai tang bồng hồ thỉ của ông. Ông muốn bỏ cái con sông nhỏ quen thuộc hàng ngày này mà ông nhìn mãi đã thấy quá là quen thuộc. Ông muốn rời bà con thân quyến ...ông muốn đi lên miền núi xa xa kia.

Thế là ông đi lên núi!

Núi đã giữ chân ông ở đó, đã cột chân ông lại suốt nhiều năm dài.

Bà Hai, người con gái miền núi năm xưa ông đã gặp, đã yêu bà đã ... đành dừng chân nơi đây.

Sông núi gì cũng gắn bó với quê hương như gan với ruột. Bỏ sông về núi, bỏ núi về sông...ở đâu cũng là quê nhà.

Bây giờ ông Hai già lắm.

Ở đây, núi sông gì cũng có nhưng mà sao ông không mấy thiết tha?

Ông chỉ nhắc nhiều về núi, nơi ông đã gặp bà Hai. Ông nhắc nhiều về những con sông khi xưa ông đã đi qua. Lóng rày thì hầu như ông chỉ nhắc về những nhánh sông và ước ao có dịp sẽ về đi thăm con sông Hồng xa mịt mờ ngoài bắc.

Sông Hương, ông đã đi qua và ghé lại đôi lần. Sông Hương không làm ông vẩn vương nên một thời gian là ông lại quảy gánh ra đi.

Vào miền nam, con sông Cửu Long dài uốn khúc, con sông dịu dàng đưa ông đi tới lui từ đầu sông cuối bãi. Ông kể nơi này dễ thương, ông chịu nhất là đêm không đóng cửa. Người dân hiếu khách sẵn sàng thêm cái chén đôi đũa khi có kẻ lỡ chân. Con gái miền nam mỹ miều dễ thương hết biết....

Mấy lúc đó bà Hai hay nói xa gần...dễ thương mà thương hồng dễ nên ông lên ...núi tìm tôi.

Ừ! Lên núi tìm người yêu, may mắn là tôi đã gặp bà nhưng sống trong tim gan của tôi là những nhánh sông xa lơ xa lắc đó ...

Nghe riết rồi bà Hai cũng trở nên yêu thích những nhánh sông mà ông Hai kể lể. Bà cũng thấy sao mà mấy con sông đó cũng gần gũi với mình? Bà ngồi nghe ông hàng đêm rồi đâm ra tha thiết mê mết như ông.

Núi là nợ duyên, còn sông là kỷ niệm hén ông? Bà cười và nói với ông hoài như thế.

Những nhánh sông chảy tới lui, xuôi ngược rẽ và trải dài ra biển. Có lúc thật êm đềm, có lúc bão tố tràn đầy, nhưng người dân cư ngụ ven sông vẫn bám lấy vô cùng thương mến.

Núi sông hai nơi còn đó,

Bến sông, triền núi cũng còn đây.

Nhưng những con tôm bạc lấp lánh trong mùa nước rộ đã xa vời. Tiếng hát đò đưa mỗi đêm trăng sáng cũng đã thật lâu rồi không còn có dịp nghe thấy nữa. Mùi thơm cá nướng trui hay những con mực ống tươi xanh vừa được mẻ lưới đầy cũng chẳng còn thấy đám trai làng ngồi nhâm nhi tề tựu như xưa.

Con sông xưa còn đây, người xưa nay đã đi đâu hết?

Ông Hai chợt nhớ ra rồi. Con sông và quê hương đã thay một màu áo mới, chiếc áo xám xịt và buồn hiu. Chiếc áo che hết rồi những an vui, hiền lành, tươi mát của ngày xưa cũ.

Đâu đâu cũng có ẩn hiện nhiều con cú đứng rình mò, xem xét. Chiếc nón ngày nào chỉ dùng che nắng nay lại được những người dân hiền dùng để phủ thấp thật thấp che hết nét yêu kiều hồn nhiên bù lại là những khốn khổ triền miên không khi nào chấm dứt.

Tiếng thở dài đi theo ông Hai mỗi khi nhắc đến dòng sông cũ. Còn bà Hai thì cũng u buồn khi nhớ đến miền núi xa xăm kia. Nỗi nhớ nhung lẫn yêu mến tình tự dân tộc càng lúc càng đậm dần trong hai trái tim già nua của cặp vợ chồng tha hương này.

Dòng sông ấp yêu vẫn chảy xiết, vẫn cứ mang người người ngày đêm xuôi ngược nhưng niềm tin yêu nay còn đâu? Có chăng chỉ còn ít tia hy vọng, hy vọng nhỏ nhoi với áo cơm đạm bạc sẽ có ngày trở lại nơi bến sông xưa.

Ông Hai mỗi sáng vẫn cứ đứng im hàng giờ nhìn bên kia núi. Núi trên cao nhìn xuống dãy đường xe chạy như đang chuyển động, như đang lướt nhẹ như những dòng sông ngày nào. Con sông tên gì? Kệ! Cứ cho nó là Vàm Cỏ, cho nó là Rạch Dừa, cho nó là Dòng Sông Quê Hương trong tâm khảm của ông Hai.

Ông nhớ quá chừng con sông dịu dàng xưa cũ. Ông ước ao và vẫn cứ thấy hằng đêm trong mơ. Chiếc tam bản đêm đêm xuôi mái chèo lướt sóng, cô con gái với nước da bánh mật hồng hào tươi tắn đang mời chào ông những món ăn bày la liệt trên ghe.

Ông chỉ lia lịa món này món kia, ông muốn mua hết đem về cho bà Hai thưởng thức.....

Rồi ông tỉnh giấc.

Cơn mơ mang ông về nơi chốn cũ năm nào.

Bây giờ thì núi đã không giữ nổi chân ông. ...

Bà Hai vẫn thở đều hơi thở nhẹ. Có lẽ bà cũng đang đi về thăm núi....còn ông?

Giá con sông gần đây, ông sẽ thức dậy soi đèn đi câu tôm.

Ui! Con tôm bạc lấp lánh dưới dòng sông. Mùa này tôm lớn rộ, nước chảy nhẹ, tôm búng búng làm mặt nước lao xao.

Quê hương ơi!

Con sông xưa ơi!

Ông Hai trở mình, nửa muốn thức dậy bật ngọn đèn nửa sợ phá đi giấc ngủ ngon của bà Hai.

Ông đành nằm im, nhắm mắt ru mình.

Lắng nghe đâu đây hình như có con gió nhẹ, lao xao xào xạc bụi tre, nước sông êm êm, tiếng mái chèo khua nhẹ.

Hình như có ai đã dậy thật là sớm, khuấy động sự yên tĩnh của dòng sông?

Có!

Tiếng ho khan của ông Hai....

Và tiếng xe Bus chuyển sớm nhất đang chạy ngang nhà.....

Minh Trang

Munich, Germany tháng 7- 2009